

έκείνη, γλυκομεθυσμένης απ' τις ανάμνησές του, άφρηνε το πλοίο του να σπάση άπάνω σε βράχους που δέν κλοφαίνονταν κάτω απ' τή θάλασσα και να βουλιάζη για πάντα.

Η άνθρωπότητι πρέπει να ζή, να ζή όπως πρέπει και να ζή όσο πλείο κλύτερα, σύμφωνα με τους νόμους τής προσαρμογής των όντων, με το θαυμασίον λεπτό έργαλειόν τής σκέψης. Μά ή τελειότητα του έργαλειού είν' ένως κίντυνος όταν το βγάζουν απ' το φυσικό του δρόμο. Πρέπει να λάβουμε τά μέτρα μας και να μη παραθαυμάζουμε το παρελθόν γιατί αυτό ξευερύζει τή δραστηριότητά μας και σκορπίζει άπάνω στο πνεύμα μας μια σκόνη λεπτή που μας άποτυφλώνει τή σκόνη των τάφων.

K.

ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑΚΙΟΥ

(Από τó βιβλίον του Ξεντεμένου

«Τό μπαμπάκι και ή καλλιέργειά του»).

Θά με ρωτήσετε : και τó κέρδος είναι τόσο σημαντικό από τή καλλιέργεια αυτή ; Ναι, είναι. Και για να σας δώσω μια ιδέα, πριν έλθω στο καθυτό μου θέμα, θά σας ζητήσω με λίγα λόγια για τή διάδοχη και τó εμπόριο του μπαμπάκιου.

Καθώς θά ξέρετε, τέσσερα είναι τά είδη που δίνουν στον άνθρωπο φορέματα. Τό μπαμπάκι, τό μεταξι, τό μαλλι και τό λινάρι. Τήν πρώτη θέση με τή φτήνεια του και τήν εύκολομεταχειρήσή του έχει τό μπαμπάκι. Φυσικά τή φτήνεια τή χρωστά στην εύκολή του καλλιέργεια. Και τó φυτό δέ μας δίνει: μοναχά μπαμπάκι, έχουμε και τó κέρδος του σπόρου. Ένα μέρος αυτού άλήθεια πάει στη σπορά, περσέει όμως πολύς, κι αυτός μας δίνει λάδι κι άλλα ακόμα χρήσιμα που θά τά δώμε παρακάτω.

Η παραγωγή του μπαμπάκιου στον κόσμο δάκερο δέ μπορεί να μετρηθεί. Η μεγάλη όμως ζήτηση κ' οι ψηλές τιμές των τελευταίων χρόνων μας λένε καθάρά πως ο κόσμος χρειάζεται περισσότερο απ' ό τι παράγεται. Ένας Άγγλος στατιστικός λογαριασε πως θά χρειαστούν 42.000.000 μπάλες 500 λιτρών τó χρόνο, αν όλα τά έθνη μεταχειριστούν τόσο μπαμπάκι, όσο τά πολιτισμένα. Έκατομμύρια όμως Κινέζων, Ινδιάνων και άλλων ακόμα λαών που δλοένα πολιτίζονται τώρα με τή γλήγορη συγκοινωνία με τήν Εύρώπη, έρχισαν να ντύνονται. Αυτό τó δείχνει τó εμπόριο των πανικών με αυτά τά μέρη. Ασήμκντο πριν, τώρα γίνεται δλοένα πιο γιγαντίον.

Η μεγαλύτερη προσπάθεια καλλιέργειας μπαμπάκιου έγινε από τά 1900. Κάμποσα χρόνια πριν τó Αμερικάνικο καθαρισμένο μπαμπάκι πουλιούνταν κάπου 40 λεπτά ή λίτρα. Η μεγαλύτερη όμως ζήτηση των τελευταίων χρόνων και ή φοβερή κερδοσκοπία τής Αμερικής, ανέβασαν τις τιμές, τις διπλασίασαν και ακόμα περισσότερο. Τό έξοδο τής καλλιέργειας και του καθαρίσματος δέ μεγάλωσε. Μιρένει μάλιστα όσο πάγει γιατί τά μηχάνηματα γίνονται δλοένα εύκολότερα. Όστε όλη ή διαφορά τής τιμής είναι κέρδος του καλλιεργητή. Λένε πως ή κερδοσκοπία ανέβασε τις τιμές. Αυτό δέν είναι δλότελα ψέμα. Ός τόσο ά δέ μεγάλωνε άληθινά ή ζήτηση, ο ύψωμός θά ήταν πρόσκαιρος. Στα 1898/9 ή Αμερική έβγαλε 10.000.000 μπάλες των 500 λιτρών που πουλήθηκαν ως 45 λεπτά ή λίτρα. Στα 1903/5 έβγαλε 13.557.000 μπάλες των 500 λιτρών που πουλήθηκαν κάπου 75 λεπτά ή λίτρα.

Ο ύψωμός στις τιμές του μπαμπάκιου κ' ή κα-

θημερινή μεγαλύτερη ζήτηση, έκαμε κάθε Κυβέρνηση, να σπρώξει ή δοκιμάσει τήν καλλιέργεια του φυτού

Στά 1900 συστήθηκε στην Άγγλία μεγάλη έταιρία καλλιέργειας του φυτού στις άποικίες της. Οι προσπάθειές της πέτυχαν σε πολλά μέρη, μάλιστα στις Δυτικές Ιντίες. Τά νησιά αυτά έχουν περίφημο χώμα και τά παλιά χρόνια έβγαναν μπαμπάκι, τό είχαν όμως παραμελήσει δλότελα τελευταία. Η Άγγλική Κυβέρνηση βοήθησε τήν Έταιρία σ' αυτή τήν άποικία. Μοίρασαν σπόρο χάρισμα, έβγαλαν οδηγίες και βιβλία που έλεγαν κάθε χρειάζόμενο. Πρώτα απ' όλα έδειξαν του κόσμου που κκαταπίνονταν τó είδος τί κέρδη τους περιμέναν. Νά, τó άποτελεσμα. Πρόπερου έκαμαν 2.000 μπάλες που πουλήθηκαν από 1 1/2 ως 2 δραχμές ή λίτρα, και λογαρίαζαν πως ή περσυνή παραγωγή έφτασε τις 5.000 μπάλες των 360 λιτρών που θάξιζαν κάπου 3.500.000 δραχμές. Βίβαια ή γή εκεί είναι πλούσια και τó κέρδος είναι μεγαλύτερο.

Άφου λοιπόν όλος ο κόσμος άναγνωρίζει τά κέρδη αυτού του είδους και προσπαθεί να ώφεληθεί, γιατί έμεις να καθόμαστε ; Η μήπως στην Ελλάδα ή γεωργία είναι τόσον προοδεύμενη που δέ μας χρειάζονται δοκιμές ; Πόσον αυτά είναι είρωνικά όλοι μας τó ξέρουμε. Α δέ σπρωχτεί ή γεωργία κ' ή βιομηχανία μας, ο τόπος θά μείνει πάντα φτωχός και προκοπή δέ θά δώμε. Άλήθεια είναι πως οι Κυβερνήτες μας, κάθε τόσο φροντίζουν δέ μπορούμε όμως να περιμένουμε κάθε τί από τήν ένεργειά τους. Χρειάζεται και ιδιωτική πρωτοβουλία. Έταιρίες και σύλλογοι που δουλεύουν κ' έπειτα από τή σύσταση του Καταστατικού και τήν έκλογή του Προεδρείου, είναι εκείνα που σπρώχνουν τέτια ζητήματα. Ποιός ξέρει ά σε πολλά μέρη που βγαίνει σταφίδα δέ θά πετύχαινε μπαμπάκι. Στη Λεβαδιά ξέρουμε πως μεγαλώνει τó φυτό. Με λιγάκι προσπάθεια όχι μόνο θά μεγαλώναμε τή σοδιά παρά και θά καλλιτερεύαμε τή ποιότητα.

Τό βιβλιαράκι αυτό δέν έχει μόνο σκοπό να πη πως γίνεται ή καλλιέργεια του φυτού, άλλα και να τή σπρώξει. Εύχομαι να πετύχω — και τó εύχομαι γιατί πιστεύω πως θά ώφελούσε τόν τόπο. Μακάρι.

ΞΕΝΤΕΜΕΝΟΣ

ΕΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Στο έπιστημονικό περιοδικό «Atene e Roma» που βγαίνει στη Φλωρεντία, ο καθηγητής κ Π. Παβολίνης δημοσιεύει στο φυλλάδιο του Μάρτη τ' άκόλουθο σημείωμα για τó βιβλίον του συνεργάτη μας Νίκου Βήη «Λημώδη Άσματα «Γαλαίας μεθ' άπονημιάτων» :

Άπό τά τριάντα πέντε τραγούδια, τά περισσότερα είναι διαφορετικά από άλλα που βγήκαν ως τώρα. Παρκαπών από τά μισά είναι κλέφτικα, τάλλα είναι λιανοτραγούδα έρωτικά.

Τό μεγαλύτερο ενδιαφέρο τής συλλογής είναι τά πλούσια και με καθέκαστα σκόλια, όλ' αυτά πρωτότυπες παρατήρητες του συγγραφέα πύναι γνωστός πια για τήν πείρα του και για τήν έπιστήμη του κι από άλλα του συγράματα. Έτσι πάντα κατορθώνει με παραπομπές σε διάφορες συγραφές και με τó πετυχημένο ταίριασμα από σημειώσεις ή πληροφορίες που βρίσκονται σκορπισμένες στους ιστορικούς, στους γεωγράφους και στους ποιητές, να όρίζει τήν πατρίδα και τή χρονολογία του καθενός τραγουδιού, να ζουγραφίζει τά πρόσωπα που έξυμιούνται ή αναφέρονται σ' αυτό, πολλές φορές μάλιστα να δίνει κι άλάκαιρη τή βιογραφία τους. Κ'

έξόν απ' αυτά, ζητάει σωστά τις άρκετές σκοτεινές φράσεις που βρίσκονται σ' αυτά (τά τραγούδια) από άνακάτωμα που γίνεται από λέξεις Τούρκικες, Άρβανίτικες και Ιταλικές.

Δέ μας φαίνεται άσκημο να σημειώσουμε δώ ένα χαριτωμένο και παιγνιδιάρικο στίχο από τά έρωτικά λιανοτραγούδα. Έτσι ο έρωταμένος θά ποθύστε τó χεράκι τής όμορφης

Νάν τ'εχε για προσκίφαλο δυό μέρες και δυό νύχτες
Έμέρες νάσαν του Μαιού κ' οι νύχτες του Γενάρη

Ένας άλλος άξιος σύντροφος του Κωσταντίνου, που φημίζεται κάπως για Δόν Ζουάν, παινιέται πως έχει δυό όμορφες

Κι όδασ μαλώσω με τή μια, πείρω και πιά στην άλλη,
κι όδασ μαλώσω με τις δυό, τρεψώ για να 'ωρω κι άλλη.

P. E. P.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τη Δευτέρα 2 του 'Απρίλη, στις 6 τίκομεσήμερο, ο διεθυντής του «Monde Hellenique» κ. Πακίς θά μιλήσει στη σύλα του «Παρνασσού» για τήν «Ελλάδα και τή Γαλλία στην έποχή του Διευθυντηρίου» (La France et la Grèce a l' έpoque du Directoire), με προβολή φωτοειών εικώνων.

— Άπό τó φύλλο τής άλλης Κυριακής άρχινώσουμε τή «Μαξίμη», ώραιότατο δήγημα με Ιντινική ύπόθεση. Τόχει γραμένο ο Κρίσνα πουχει δημοσιέψει στο «Νουμά» τά «Διπλά χιστήματα» κι άλλα πετυχημένα δήγηματα.

— Πολύ όμορφο τó έθρο του Ησαγιάννη για τόν Κοιμένο που δημοσιεύτηκε τις προάλλες στο «Νέο Άστυ», άφου όμορφο τó βρήκε κι ο Παλαμάς, με σην πολύ αυτό πουγράφε τó «Ν. Άστυ» τής περσμένης Κυριακής, πως τó έθρο του Πικαγιάννη έγινε άφρημη να μην περσεί ο Κοιμένος όλωσδιόλου άνημμένοςτος άλλα να γραφτούνε μερικά έθρα για αυτόν. Έτίον πρῆμα ούτε ο Ησαγιάννης δέ θέν τó φαντάζεται.

— Τή μέρα πούρθε δώ ο Βασιλιάς τής Ιταλίας χιλιόδες κόσμος μαζώχτηκε κάτω από τó Παλάτι και κερταρούσε να βγει ο μουταφέρης μας στο μπαλκόνι να βγάλει λόγο.

— Άδύνατο, βλέπετε, να νιώσουμε οι κακόμοιροι οι Ρωμιοί πικηγύρι δίχως λόγο. Αύτή τήν άνατροφή μας δώσαμε οι βουλευτάδες μας.

— Έξυπνώτατη ή σάτυρα του Σταθόπουλου στην «Ακρόπολη» τής Τρίτης με τους Ιταλοέλληνες ποιητάδες. Τους άξιζε αύτή ή σατυρική κατακερραλία.

— «Γιατί τó δημοσιέφες τó ποιήμα σου και Ιταλι κί ;» ρώτησε κάποιος έναν απ' αυτούς τους ποιητάδες.

— «Φοβήθηκα μήπως μου τó μεταφράσει ο Καυπίνης», τού άποκρίθηκε «και πάθω ό τι έπαθε κι ο μακαρίτης ο Κερντούτσος απ' αύτό τόν μπόγια».

— Καλύτερη δικιολογία απ' αύτή δέν μπορούσε να γίνει.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. Γερ. Μαρ και Γ. Φλαμ, στη Κέρκυρα. Δίδικες τις συντροφές του 1907 και σας εύχαριστούμε. — κ. Στ. Λιμ. Δίκιο έχει και σ' εύχαριστούμε. Α' Άφου ο Νουμ κ, καθώς μας γράφεις, είναι τó μοναχό φύλλο στη δημοτική πρέπει να ξεσηκώσει από τή δημοτική βιβλία τά καλύτερά τους κομάρια, για ναν τά διαβήσουν όσοι δέν πείρουν τά βιβλία αυτά ή δέν έχουν καιρδ ναν τά διαβήσουν άλάκαιρα. Αυτό θά κάνουμε και μες δώ κι όμπως και θάρχινώσουμε πρώτα πρώτα με τó «Μπαμπάκι» του Ξεντεμένου, δημοσιεύοντας στο σημερινό φύλλο τó κεφάλαιο «Τό Κέρδος από τήν καλλιέργεια του μπαμπάκιου» κι άργότερα, δεκ μας περισέψει τόπος, κι άλλο ένν κεφάλαιο «Έξοδη μπαμπάκιου».